

Setmanari de Banyolas

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A Banyolas: 1'00 pta. trimestre.

A fora: 1'25 »

Número solt: 10 céntims.

Periódich d'acció catòlica

Redacció y Administració:
Carrer de Girona, Número 6 A

Banyolas, 12 de Febrer de 1911

Anuncis y comunicats á preus convencionals
No's tornan els originals

Sobre instrucció pública

L'any 1835 va quedar sens efecte 'l contacte que en materia de ensenyansa teníen convingut la Vila ab la comunitat de Servitas, segons vaig fer constar en lo article anterior. Aquella época revolucionaria va tenir el trist privilegi de desorganisar en tot Espanya la instrucció pública desde las universitats fins á las escolas de primeras lletas, desgavell que no han acertat á subsanar los innumerables governs que han regit la nació espanyola, sino es que encara té trassas de compliarse molt más.

Aquí, com per tot arreu, los ajuntaments arbitraren los medis que á ma tingueren pera nombrar mestres que suplissin la deficiencia portada per aquellas atzarosas circumstancies; fins que cap al any 1845, lo govern, poch ménos que de R. O. va improvisar un cos de professors de primera ensenyansa, que aná enquinvin pels pobles ab general desagrado. A Banyolas nos va tocar un exadroguer, *de cuyo nombre no quiero acordarme*, com diria l'Hidalgo de la Macha, profesor de *excepcional* circumstancies com poch despres vaig veure reproduirse en las classes del Institut provincial de Gerona y encara que en menor escala en l'Universitat de Barcelona.

En virtut de la extinció de las ordres religioses varen quedar aquí deshabitats lo monastir y'l convent del PP. Servitas, quals edificis foren luego cedits pel govern á la Vila, instalanthi en lo primer l'Hospital y en l'últim las escolas públicas. Pero com si pesés sobre aquestas una mala estrella tot sovint havían de ser de nou trasladadas als baixos de la casa de la Vila pera donar lloch á ocuparlas los destacaments armats, que venían a Banyolas de guarnició, fet frequentíssim en aquella época de pronunciaments y civils discordias.

La ocupació més desastrosa fou la que tingné lloch durant la última guerra civil, donchs que havent convertit las forses liberals l'exconvent en quartel fortificat ahont resguardarse, pera tenir assegurada la plassa de Banyolas com á punt estratègich, al últim no poguent conservar-la, se vegeren obligadas á abandonar-la pera replegarse á Gerona. Durant aquest abandono los carlistas enderrocaren l'excuartel y Banyolas se quedá de resultas sense local pera escolas públicas.

Vingué la restauració y se acabá la guerra; pero la Vila no podía preocuparse de promte en la reedificació dels estudis, puig més l'obligavan los molts deutes contrets durant les críticas circumstancies que acababan de terminarse. A las horas regia 'l Municipi un aspirant á Alcalde perpétuo, molt propvehí del enderrocado quartel, qui's va forjar la idea de reconstruir l'edifici pretestant la construcció de uns nous estudis, pero 'ls planos que al objecta se alsaren més responían á conseguir unas novas Casas Consistorials, que desitjava aquell aprop de casa seva. Pera la realisació de tals projectes calía arbitrar medis y com de aixó ningú se'n preocupava dit solar continúa essent un informe piló de runas y escombrarias. Pera semblar que's teya alguna cosa se recorregué al gastat recurs de fer figurar en los programas electorals dels candidats á la diputació á Corts la promesa de conseguir una subvenció del estat sufficient á realisar la tan suspirada obra. Pero se feu tot ab tan mala sombra que més semblava joch de noys, que negoci de formals representants del Poble, donchs que may se va formalisar lo degut expedient ni l'Ajuntament consigná en los seus presupostos la més petita quantitat, que indiqués las aspiracions populars en pro de obtenir tal millora. ¡Qué de extrany que las gestions dels nostres diputats fossin sempre infructuosas!

Envers l'any 1888 l'Ajuntament que presidía D. Manuel Coromina convenut de la imperiosa necessitat de la construcció de las novas escolas prengué en serio la resolució de aquest problema, comensant per netejar de runas l'enderroch del antich quartel, posant lo solar en condicions de reedificarlo y consignant en pressupost cantitats suficientes pera comensar las obras.

Aixís preparada la cosa, son successor lo Dr. Dalmáu pogué construir la secció dels nous estudis, que es la que domina la plasseta. Y en vista de la declaració que feu lo diputat de aquest districte de que era inútil confiar en subvenció alguna per part del govern, tan per que may s'havía solicitada, com per que no hi havia consignació especial pera apuestas atencions en los presupostos generals de lanació, el que subscriu, va decidirse essent alcalde, proposar al Ajuntament, que inmerescudament presidía (1894) que fés un esfors suprem pera que sigués com més aviat millor una realitat la construcció de las novas escolas, previa la rectificació dels primitius planos, donant major capacitat á las classes; lo que permeté colocar en ellas comodament al cap de dos anys las dos escolas de noys y també la de noyas, la qual sempre havia hagut de funcionar en casa llograda.

Pera terminar aquest article diré que envers l'any 1860 fou creada una nova escola á més de la que he referit avans, lo que millorá forsa las condicions de la instrucció pública, y seguidament una plassa de professora pera noyas, de la que estava completament mancada la nostra Vila; reforsantse seguidament ab tres col·legis privats servits per religiosas y altres tants pera noys, de modo que pot dirse que á Banyolas no queda descuradada la instrucció de la gent jove.

P. ALSIUS.

Economía rural

Alimentació del bestiar

L'explotació del bestiar es funció económica, vull dir que s'ha de procurar trauren el máxim de producte possible, ab el menor gasto, per lo tant, encare que llur alimentació fos teta en consonancia ab las lleys fisiológicas podria resultar molt cara y de consegüent que els beneficis obtinguts tosin casi nulos, per obviar aquest inconvenient s'ha recorregut á las substitucions alimenticias, es á dir reemplaçar un aliment per altre de efectes nutritius equivalents al anterior pero de valor comercial inferior.

No vull entretenirme en apuntar llarchs quadros de substitucions alimenticias perquè els considero poch práctichs, ni probar que aquellas son possibles, perquè, donada la correlació que existeix entre l'agricultura y la ganaderia, y vist el modo en que abduas se desarrollan se veu que de fet son posibles, puig que á n'el bestiar cada qual li dona de lo que cull y per lo tant l'aliment durant l'any varia; tan sols exposaré les precaucions que s'han de tenir en compte quant s'hagi de ferne us.

Al cambiar el régimen alimentici d'un animal no ho farem d'un modo brusco, sino paulatinamente, del contrari podriam causarli alguna enfermetat, ó bé fer que s'amagrís. Perque encare que el cambi de régimen hagues d'esser favorable al individuo, com que al principi son aparato digestiu no está adaptat al nou aliment, no digeriria la cantitat sufficient de principis útils y l'animal s'afloquiria. Son de absoluta necessitat aquestas precaucions sobre tot quant s'els alimenta de materias que may han probat y de consegüent que no están en relació ab el seu modo d'esser.

Perque l'animal en mengi y per evitar varios accidents que podriam sobrevenir se modifcan les propietats del nou aliment, barrejantlo ab el anterior, així resulta el cambi de un modo insensible y l'animal no'n vé á menos. També s'ha de procurar que l'aliment que se substitueix siga de igual ó semblant naturalesa que el substituit per no gastar inutilment les forses digestives del animal.

En la práctica diaria, ab els porchs principalment, trovém un exemple de lo que acabo d'exposar. Quant se compran godays de llet

com que s'els substituïeix la llet per altres aliments molt diferents, si no's va pas ab una mica de prudència y cuidado, resulte que molts son els que's posan malalts, y alguns els que moren, degut á que per falta de potencia digestiva no poden digerir bé el nou aliment que s'els hi dona, y com que les pagesas sempre tenen por de que fassin poca avia de créixer, no els y planyen el nou menjar.

Aquest procediment es contra produhent y val més al principi ferlos pasar en dieta has-ta que estigan acostumats al nou menjar.

Per prevenir tots aquestos accidents aconsello als pagesos seguixin les regles exposades que á ben segur ne surtirán beneficiats.

JOAN VIDAL PROFESOR VETERINARI.

Banyolas Febrer de 1911.

Informació electoral

Resulta del tot confirmada la noticia donada per nosaltres en el número anterior referent á la candidatura del nostre estimat amic D. Joaquim Coromina.

A no tardar valiosos elements de aquesta y altres poblacions farán la seva presentació per medi de manifest.

Al donar la noticia de tal candidatura deya el nostre colega *Diario de Gerona* del día 5, que'l Sr. Coromina ostentava la representació dels elements conservadors; noticia que, extremada un poch més per algún altre periódich, ha vingut á transformarse en el sentit de que'l Sr. Coromina figurará en candidatura ab el caràcter polítich de conservador.

Plenament autorisats pel candidat aludit podém rectificat aquestos conceptes, y manifestar que'l Sr. Coromina entrarà en la próxima lluita electotal ab el caràcter de independent, com ben clarament ho exposá qui n'estava del tot enterat en la reunió que'l día 4 del corrent tingueren els regionalistes á Girona per designar candidat, y com se veurá també en el manifest de presentació.

Feta aquesta aclaració tenim que manifestar lo moltíssim que'ns plau véurer que'l nom del nostre amic ha sigut per totes parts rebut ab gran simpatía lo que li promet una brillant victoria.

Els elements regionalistes presentan la candidatura del prestigiós metje y acaudalat propietari del Pont-Major el Dr. D. Agustí Riera, qual nom ha sigut molt ben rebut.

Els Tradicionalistes en el moment d'escriurer aquestes ratlles no tenen encar designat candidat.

Els ministerials presentan á D. Narcís Peya advocat de Girona, y á D. Narcís Xifra, catedràtic del Institut.

Respecte als republicans se diu que presentarán candidatura plena, composta del noms següents: D. Lluís de Ameller de aquesta, (tederal), D. J. Gultresa, de Amer (radical) y don Lluís Llobet, de Gerona (nacionalista republicá).

Sembla resultarà un fet la conjunció dels elements de la reta en el districte de Gerona y altres. Respecte del primer han publicat notables escrits, que reflectan un gran moviment d'opinió en aquest sentit, els periódichs *La Regeneración*, *El Norte* y *Diario de Gerona*.

DEL PER QUÉ L'AGRICULTURA ESPANYOLA ESTÁ ATRASSADA Y PER QUÉ DONA PROFIT (1)

Ja ho veyéu, amics meus, que Espanya no es una nació com les altres de Europa. Individualment ningú ens guanya als espanyols y menys encar als catalans, però ¿y socialment? Tenim poca seguretat personal, y poca seguretat del capital.

La primera tréu la gent de intel·ligencia y de diners del camp, y la segona priva de montar negocis agrícols, que son els que in-mobilisen més capital y donen els beneficis més llunyans.

Tothom cerca negocis ràpits y de poc capital. Pocs gosen ficar-se en negocis de molt capital y de pervindre llunyá; porque ¿quines lleys hi haurán llavors? ¿quins arancels? ¿Serán els preus alterats per causes artificials?

La agricultura, que es la més calmosa de totes les industries, la que ab més capital gira menos producte brut cada any, no pot progressar ab aitals inseguretats.

Peró precisament aquesta mala situació en que's trova la agricultura, fá que aquell que ab

(1) De *L'Apat*, de Sant Sadurn de Noya.

intel·ligencia y diners s'hi dedica en surti més beneficiat, porque té menos concurrència.

Explicaré un succeit que aclarará el punt.

Succeit que es veritat y sembla quiento

Sortiem fa uns vint anys de la estació de Vilafranca, en un vagó de tercera d'un tren de carga, dotze o qutnze passatjers. N'hi havia un que-s quexava de la Companyia per lo mal que tractava als passatjers de tercera que ab la pluja y-l franc ens feu anar lluny, lluny a la qua del tren per pujar al vagó, y no havent-hi andén ens enfilarem difícilment al cotxe. Les que-xes contra-ls grossos sempre troven ressó, (y aixó ja es una de les causes de nostre atrás), y casi tots corajavem les que-xes d'aquell descontent.

—Fossim de primera, ja-ns tractarien millor.

—No-s pot ser pobre per res del món.

—Al pobre fins els gossos l'aborden.

—Qui té diner es atés de tothom.

En aquestes surt un pobre que digué pesava 140 kilos y que era de Sans, y dirigint-se al que-s quexava més que tal volta pesava altre tant, li digué:

No-s quexi, no-s quexi, que tant a vosté com a mí, la Companyia ens porta a meitat de préu. Pesém doble que-ls altres y paguem la mateixa papeleta.

Tothom esclafí á riure del acudit.

Ell continuá:

—Que-s quexessen els rics es comprendria, que paguen doble que nosaltres y arriben a la mateixa hora.

Que-s quexin els rics que tot els va en contra, se comprén, però nosaltres els pobres hém de riurer sempre, porque totes les ventatjes del món son per nosaltres.

Aquesta doctrina axecá grans protestes; a tots nos semblá completament falsa, y tots ens prepararem a durli la contraria.

Li digué una dona:

—Jo-l que veig que-ls rics van ben vestits y arretgladets, que tothom els respecta y considera, y vos anéu tot espellifat, y ningú en fá cas.

Y digué-l pobre:

—Sí; porten uns vestits justos que no'ls dexen ajupir, uns colls alts que-ls escalden el clatell, unes camises planxades y unes sabates justes que-ls fan patir. Nosaltres disfrutém del goig que ells fan, y ells en patexen. Perque no-ls critiquin han de vestir així, que si ells poguessen vestir ab la llibertat que nosaltres y ajeures per tot arréu sens por d'embrutar-se, però tenen por que no-ls diguin bruts o dexats; y nosaltres vestim com volém y lo més que-ns diuen es: «Mira, pobre home, quines calses més espellifades»: y aixó ab cert amor y carinyo. Sí; la societat respecta més al ric, però estima més al pobre; veyéu si no es vetatja per nosaltres, si no val més l'estimació que-l respecte.

Replicá un jovenet estudiant que ab el cap á la finestra probava de dormir:

—Peró-ls rics dormen tous y nosaltres tenim els llits com aquets bancs de fusta.

Y digué-l pobre:

—Aixó del dormir; els rics no dormen, porque sempre están enguniosos: els perills dels negocis, els puntillos d'amor propi, els cuidados de la salut, etc., etc. Sols l'infant y-l pobre dormim com un sóc. Lo del jeure tou té ventatjes quan el fret apreta, mes en cambi, al estiu dormo en les cadires de ferro del Passetg de Gracia, que-ls aires passen per tot, mentres els pobres senyors, aclofats en sos llits, níus de petits animalons, se regiren plens de picades y de calor.

Replicá un vell:

—Si sempre tinguessim salut, bé, però quan estém malalts, els pobres passém la pena negra.

—Cá, digué-l pobre, us espantéu per poca cosa. En primer lloc, no estém casi may malalts. Els rics mengen massa, perden nits,

tenen molts trenca colls, els nervis se-ls exciten y tot aixó-ls dona cent extranyes malalties, de les que nosaltres no-n sabém res.

Les metexes passes, el cólera, la febre groga... Ells, per delensar el negoci o la botiga han d'aguantar ferm en un lloc insá; nosaltres captant, captant sempre cerquem els millors aires. Pel cólera del 85 jo vaig tujir a Puigcerdá, y un amo que havia tingut aná a comprar mostos a Cambrils y a Vilavella, ont la gent morien com a mosques.

Per cada malaltia d'un pobre, un ric ne passa deu; y si un hom cau malalt, té l'hospital ab els millors metjes, ont la gent s'hi curen millor que a casa.

Sols falten els cumpliments del metje y-ls plans de la familia, que al cap de avall no fan més que donar esllanguiment!

—Home, home, saltá un mitj senyor. Tindrèu tota la rahó que-s vulgui, però no-m negaréu que molts cops els pobres tenen gana y no tenen pá.

—Aixó es cert, aixó es cert, digué-l pobre. Tot té-ls seus inconvenients; però ¿y-ls rics? tenen pá y no tenen gana. ¿No es molt pitjor?

—Si tantes ventatjes té-l ser pobre, repli-cá-l mitj senyor, ¿per qué hi ha tan poca afició a ser-ne, per qué tothom jurca a ser ric?

—Perque es moda, digué-l pobre. Be es ben cert que es més cómodo per una dona no dur cotilla, que estranyer el cos ab aquells cordons, y no obstant, per seguir la moda totes patexen y se sacrificuen y devegades hi perden la salut y la vida.

Així també tothom vol ser ric, porque es moda, y per més ventatjes que tingui-l ser pobre, les renunciém per seguir la moda ab els seus inconvenients.

Y d'aquí ve la ventatja del ser pobre, porque som pocs, y no-ns fem competencia. Si tothom conegués les ventatjes de la pobresa y renunciés a les modes, la competencia ens taría malbé nostre estat de privilegi. La excesiva concurrència es la desgracia de tots els oficis.

De la aplicació d'aquesta historia

Doncs, per aixó dona més profit fer d'agricultor, porque la poca seguretat personal y la poca seguretat del capital, li retrauen molta gent y li aparten la concurrència.

M. R.

Palabras de un Apóstol

Colección de trozos de algunas obras del Excmo. é Ilmo. Señor D. Antolín López Peláez, Obispo de Jaca.

La Prensa gana las elecciones.—La experiencia habla con lenguaje más elocuente que todos los razonamientos: el ejemplo de la Alemania católica dice más que todo lo que pudiera decirse. «El Centro ha vencido en las elecciones, porque tenía á su disposición una Prensa bien organizada, independiente, popular, valerosa que sólo conoce esta divisa: ¡Por la verdad, el derecho y la libertad!» En Bélgica el partido católico ha conseguido un nuevo señaladísimo triunfo electoral y lleva muchos años en el poder, porque el poder de su Prensa es mucho, y hoy la importancia de las agrupaciones políticas se mide por la importancia de los respectivos periódicos. Para presentar de relieve el poderío de la Prensa usaba de esta argumentación Parisís: «El cetro verdadero del poder, el poder de hacer y deshacer las leyes, reside, en todos los países democratizados, en las mayorías parlamentarias; estas mayorías omnipotentes salen de las elecciones; y quien dispone y maneja las elecciones es el periódico».

Hay que ir al pueblo.—Nuestros perseguidores nos enseñan el camino por donde han

La balada del captaire

Lema: Dolorosa

El pobre captaire
va per mon enllá,
el sarró á l'esquena
i'l bastó a la ma.

A través la vida
va rodant, rodant,
com l'onada empresa
pel vent de llevant.

El pobre captaire
es jove i malalt,
fulla arrossegada
pel destí fatal.

Jovenesa trista,
bocí de dolor,
la gent se n'aparta
perqué'ls fa tristor.

Els gemecs de pena
no'ls hi cull ningú,
per l'espai els sembra
i'l vent se'ls endú.

Vida que comenses
vida de tardor,
sense primaveres
i am senyals de mort.

Sa historia ignorada
no la sap la gent,
¡pobra fulle seca
que arrossega'l vent!

Pols de carretera
cobreix son vestit,
fa olor d'erbes seques
que'l sol ha rostít.

Quan dexa les viles
va mirant enllá
exa vía incerta
que no sap on va.

L'ombra del misteri
li en-negreix els monts,
les valls rialleres
i'ls blaus horitzonts.

Quan trova unes runes,
dorm en sant repós:
allá no molesta
sa menuda tos.

Y era un jorn dolcíssim
ple de dolsa pau
movía les fulles
un ventet suau.

L'agonía llarga
del pobre, finía
ben lluny de tothom,
i'l sospir agónic—als llavis fonía
dolcíssim un nom.

ANTONI VIVER, PERE.

(Poesía que va obtenir el premi del *Xa-colata Torrent* en el Certamen de Banyolas).

llegado hasta echarnos el dogal al cuello. El pueblo, ese niño grande, ese eterno niño, se deja llevar, como todos los niños, de quien le muestra ó le finge querer, y tiene ante el hipnotismo de la letra de molde la misma debilidad que ante el magnetizador. Pongamos á sus ojos y en sus manos periódicos buenos que saquen á luz los manejos é intrigas de los sectarios, para que los católicos los vean como son... *Hay que ir al pueblo*, nos grita el Romano Pontífice.

Viven del apoyo de los nuestros!—Como la vida del Licenciado, de que hablaba uno de nuestros clásicos, la vida del periódico anticlerical es la bolsa. Esa es para ellos lo que el talón para Aquiles, es su única parte vulnerable: por ahí solamente puede llegarle la muerte. Que el dinero dado por muchos católicos á los periódicos malos en forma de suscripción, de anuncios ó de acciones, se dé á los buenos, y se verá que en cuanto las empresas vean que *no es negocio*, se apresurarán á extenderles la partida de defunción. El dinero es el jugo de que se alimentan esos granos malignos que á guisa de costra purulenta afean el rostro de la sociedad; procuremos quitárselo poco á poco, ó mejor mucho á mucho, y observárase ha cuan pronto se secan. Que el buen periódico les quite con su propaganda el aire, la luz, el color de la opinión, y cuando esas plantas parásitas, privadas de ambiente, languidezcan y caigan al suelo, su simiente maldita no volverá á brotar.

Impost de Drets Reals

Per la lley de 29 de Desembre de 1910, se disposá:

Art. 1.er L'impost de Drets Reals y transmissió de bens se realisarà d'acort ab la lley de 2 d'Abril de 1900, ab les subjeccions següents:

La escola ó tarifa del valor de la porció hereditaria alcansa els sis tipus següents: Hasta mil pessetes; passant de mil, hasta deu mil; passant de deu mil, hasta cinquanta mil; passant de cinquanta mil, hasta cent mil; passant de cent mil, hasta cinch centes mil y passant de cinch centes mil, hasta dos milions de pessetes.

Línea recte legituna y legitunada: l'hu per cent pera la primera classe y el dos per cent pera les restants.

Línea recte natural y adopció: totes, el tres y mitxe per cent.

Esposos, per la porció llegítima: 4 per cent, 5, 5'75, 6'25, 6'50, 6'75 y 7 per cent.

Colaterals de segont grau: 3 per cent, 9, 9'75, 10'25, 10'50, 10'75 y 11 per cent.

Colaterals de tercer grau: 10'50, 11'50, 12'25, 12'75, 13, 13'25, y 13'50 per cent.

Colaterals de quart grau: 11'50, 12'50, 13'25, 13'75, 14, 14'25 y 14'50 per cent.

Colaterals de quint grau: 13'50, 14'50, 15'25, 15'75, 16, 16'25 y 16'50 per cent.

Colaterals de sext grau: 15, 16, 16'75, 17'25, 17'50, 17'75 y 18 per cent.

Colaterals més remots y extrany: 17, 18, 18'75, 19'25, 19'50, 19'75 y 20 per cent.

Llegats en favor de l'ánima del testador, tots el catorze per cent.

En les successions *abintestat*, els colaterals de graus posteriorment al quart, serán considerats com extrany pera els etectes del impost.

Crónica

Diumenge vinent uns quants aficionats posarán en escena, en el Teatre

Vila, les dos obres *La Pilarica y Jugars á casats*.

Els beneficis se destinarán á les víctimes dels temporals del dia 31 de Janer.

Dissapte de la setmana passada, els empleats del resguard de consums efectuaren un registre á casa del vehí de aquesta vila, Joseph Puigdemont, que va donar per resultat la troballa d'un porch entrat de frau, pue fou decomisat.

Se li ha imposat una crescuda multa.

Ab motiu de les festes extraordinaries dedicades per la ciutat de Valls á la Verge de la Candelera, solemnisant la seva coronació, el nostre colega *La Veritat*, ha publicat un notable número ilustrat ab numerosos grabats y en el que hi van valiosos articles deguts á reputades firmes.

Han quedat ja ultimades les obres fetes en les escoles públiques d'aquesta vila, pera la implantació de la graduació concedida á les mateixes.

Dos enginyers y un ajudant de la Quefatura d'Obres públiques d'aquesta provincia, visitaren el lloch ahont se projecta construir el pantano de Crespia, al objecte de fer els estudis.

Retallém de *L'Avens de l'Empordá*:

Una qüestió de quintas. La Comissió de reclutament de Bilbao ha resolt un cas curiós, que no te procedents.

Una viuda es va casar en segones nupcies, aportant al matrimoni un fill. El marit, també viudo, aportá á la nova familia un altre noy. Abdos son en l'actualitat sexagenaris y els dos fills son mossos del actual reemplaç, alegant abdos l'edat dels seus respectius pares.

Com que la lley no prevé aquest cas, la Comissió mixta l'ha resolt en sentit favorable per tots dos, reconeixentlos el dret d'eximirse del servey militar.

El dia 1.er d'aquest mes varen pendrer possessió dels seus càrrechs, els individus que forman la nova Junta Directiva de la Societat la Lliga.

Ha quedat constituída aixís: Salvador Boix, *president*; Francisco Auguet, *vis-president primer*; Joaquím Hostench, *vis-president segont*; Martiriá Butiñá, *tesorerer*; Miquel Figueras y Narcís Franch, *vocals*; Francisco Hostench, *secretari*; y Jaume Margarit, *vis-secretari*.

Per R. O. de 25 de Janer, publicada á la *Gaceta* del 5 del actual s'inclueixen en el plan d'estudis de carreteres, á que deuen perteneixer les que s'comensin en l'any de 1911, formulat en virtut de lo disposat en el R. D. de 3 de Janer de 1903, las següents d'aquesta provincia. De la de Girona á Las Planas á la de Girona á Olot, passant per Canet d'Adri y La Mota. De La Escala á Banyolas y una altre de Port-bou á Figueras.

Les tres carreteres s'han inclós en el

plan d'estudis d'aquest any, degut á les gestions que en aquest sentit han realisat nostres amichs, el Senador D. Manel de Bofarull y el Diputat per aquest districte, Sr. Juli Fournier.

De resultes d'un important desfalch descobert en l'administració de la Cooperativa de consums *«La Reformadora»* de La Bisbal, s'ha tancat aquesta interinament.

Al descobrirse aquell, el poble va amotinarse, interveninthe la Guardia Civil.

Recienment se n'ha inaugurat una altre á Girona, organizada per la societat obrera *«La Amistat»*, que s'ha instalat al carrer de Ciutadans.

Diumenge passat, un dels automòvils que regressaven de les festes sportives darrerament celebrades á Ribas, al arribar á la colecta de consums de la carretera d'Olot, va toparse ab un remat de ovelles, de les que va matarne quatre.

L'amo d'aquestes, nostre amich senyor Josep Costa (a) Canoba, després de enténdrse ab els propietaris del automòvil va fer entrega de la carn á les Hermanites dels pobres.

Dimars va ser batejada una nena dels nostres amichs Srs. Emili Massellera y Jacinta Mateu. La nostra enhorabona.

Han comensat els treballs pera l'instalació d'un nou cinematógrafo, en la casa de la Vda. Masgrau, de la Plaça de la Constitució, del que n'es empresari el Sr. Vesallo.

Se tracta d'empèndrer una enérgica campanya pera conseguir del govern la supressió del presiri del castell de Sant Ferrán de Figueres.

Celebraríam que l'éxit coronés aquest projecte, del que tant beneficiosos en resultarian la ciutat de Figueras y en general, tota la comarca ampurdanesa.

La funció dramática que's celebrarí diumenge en el Teatre Vila, de la que doném compte en aquesta mateixa secció, l'ha organizada la empresa del Cine Tívoli, segóns nos comunican els interessats.

Hem rebut de la Comissió organizada de la Santa peregrinació á Terra Santa, l'itinerari complet de la mateixa.

Dimecres va morir el significat republicá en Joaquím Costa, després de rébrer els Sants Sagraments y la Bendicció Apostólica.

Tota la premsa li ha dedicat llarchs articles, fent resaltar la personalitat del difunt.

Els diaris liberals y republicans, han comentat á la seva manera, el fet de que

tant prestigiós repúblich morís cristianament, de lo que no cal dir, ens hem alegrat tots els católichs.

Dijous passat morí habent revut els sants sagraments á Gerona donya Carmen Boschmonar, jermana del nostre ben volgut amich de aquesta D. Joaquím, á n'el quí y a tota sa distingida familia acompanyem en el seu condol.

Copiém de *La Vanguardia*:

El diputado á Cortes señor Fournier ha visitado al director general de Obras públicas para gestionar el replanteo de algunas carreteras del distrito que representa.

El propio diputado interesó del director general de Comunicaciones el establecimiento de una estación telegráfica ó telefónica entre Torroella de Montgrí y La Escala.

LA ESCUELA LAICA Ó ATEA ES LA IGNORANCIA

FUNCIONANDO DE MAGISTERIO (1)

¿Qué verdad habrá que de Dios no venga? ¿Qué sabiduría será la que á Dios no conduzca? Siendo cuanto hay en el mundo obra del Autor del mundo, ¿no es natural y lógico que revele y manifieste al que lo hizo? Siendo toda verdad el espejo de la realidad, ¿qué verdad habrá (ya verse sobre las cosas existentes, ya sobre las meramente posibles) que no exista en Dios, como causa primera y como idea arquetipo ó modelo original primero y eterno?

«Dios es el Señor de las ciencias» (*Deus scientiarum Dominus*), según nos dicen la sana razón y la Santa escritura. Por consiguiente, la Pedagogia y la Escuela que vuelvan la espalda á Dios, no son la ciencia ni la sabiduría, sino la *insipiencia*.

El ateísmo enseñando, es la ignorancia funcionando de magisterio; es la *inesciencia* con antifaz de ciencia; es una de tantas mentiras con que el Diabolo engaña á los hombres; es un retroceso á la idolatría, como enseguida veremos.

Si yo fuera, pues, enemigo de la ciencia, sería partidario de la Escuela atea ó laica, que también lo es.

(1) Andrés Manjón «Las escuelas laicas».

Mercat de Banyolas

Dia 8 de Febrer de 1911

Blat.	de 15'00 á 16'00	ptas. qtra.
Mestall.	» 14'00 á 15'00	» »
Ordi.	» 8'50 á 9'00	» »
Civada.	» 7'50 á 8'00	» »
Blat de moro.	» 12'00 á 13'00	» »
Fabes.	» 11'00 á 11'50	» »
Monjetes.	» 32'00 á 33'00	» »
Fabons.	» 14'50 á 15'00	» »
Vesses.	» 20'00 á 00'00	» »
Llobins.	» 8'00 á 8'50	» »
Mill.	» 14'50 á 15'00	» »
Panís.	» 12'00 á 14'00	» »
Fajol.	» 12'00 á 14'00	» »
Alls.	» 1'00 á 1'25	» forc.
Ous.	» 1'15 á 0'00	» dna.
Oli.	» 14'50 á 15'00	» mallal.

Fábrica de paper "contínuo,"

Especialitat en papers colats
per a la indústria tapera

Joseph Frigoia

Banyolas (Borgoña)

DISPONIBLE

CIRILO MASOLIVER
PINTOR Y DORADOR

Colocacio de papers pintats

Valls, 19.—BANYOLAS

XACOLATA

Torrent

CASA FUNDADA EN 1780

Puresa garantida.

Proveïdors de la Reial Casa.

Premiada en distintes Exposicions.

GLASSES ESPECIALS

per a col·legis y comunitats religioses.

Especialitat en la fabricació de xacolats fins
ab canyella y vainilla

DESPATX CENTRAL

Escribanías, 8.—Banyolsa

LA VIOLETA

CARPINTERIA

— DE —

Joseph Romans

Carrer Major.—BANYOLAS

FÁBRICA DE CALS HIDRAULICA, GUIX Y CIMENT

— DE —

Vicens Laqué

Banyolas

CICLISTES: Si voleu estar ben servits, en BICICLETES accesoris y tota mena de reparacions, dirigiuvos al conegut ciclista

Joseph Figuls

Especialitat en pneumáticos.

«HEAGLE» HUTCHINSON.

— BANYOLAS —

Tenda LA CONCEPCIÓ

— Pintures, pincells, barnissos de totes menes —

JOAN PUJOL

TURERS, 8.—BANYOLAS

Acreditada Fábrica

— DE —

PASTES PERA SOPA

Gran Fábrica de Chocolates

EL LAGO

— DE —

Lluís Tremoleda

CARRER DE GUIMERÀ.—BANYOLAS

Fábrica de Xocolata

DE

Dolores Torras

BANYOLAS

¡MALALTS! ¿Voleu recuperar aviat les forces perdudes y disposar d'una naturalesa ferrenya? Feu ús del **Bioferm Sócatarg** :::

Indicat en la Tuberculosis, Raquitisme, Neurastenia, Impotencia, Desgana, Convalescencies, Agotament per haber passat malalties greus o per excessos de treballs moral o corporal. Es un medicament de gust agradable, recomanat per tots els merques que 'l coneixen, perqué han comprovat que *refá depressa y ab seguretat.*

Preu de venda: 3 ptes. l'empolla.

NOYES de colors pàlids, ab desvaneixements, caparro, cansanci, flaqueza, desarreglos menstruales, etc conseguireu que aviat desapareixi tot aixó fent ús de les

Píldores ferruginoses Sócatarg

Reconegudes com la meditació més certa per a la curació de l'Anemia, Clorosis, Linfatisme, Fluix blanc, Menstruació dolorosa é irregular, etc. etc. Obren també com a *depuratives.*—Les Píldores ferruginoses Sócatarg per sa composició y estar envoltades d'una capa especial, resulten sense gust, d'agradable flaire, no cansan al paladar y son de molt bon pendre.

Preu de venda: 2 ptes. el pot.

Únic y exclusiu preparador del

BIOFERM SÓCATARG y de les PÍLDORES FERRUGINOSES SÓCATARG

J. Gratacós Vallmajó, Apotecari.

Dipositari a Barcelona J. Vilado, Rambla Catalunya, 36

PUNTS DE VENDA: A les Farmacies y Droguerías ben proveïdes de per tot arreu.

BARBERIA

DE

Jaume Geli Verdaguer

Carrer Major, 23 y Plaça de la Vila, 21
BANYOLAS

L'Unión

Compañía anónima de segurs contra incendis
Fundada en 1828

LA NEW-YORK

Compañía de segurs sobre la vida
Fundada en 1865

L'Assicuratrice Italiana

Societat anónima de segurs contra 'ls accidents y reassegurs

Representant a Banyolas: EUDALD GARCÍA

Granades y aparatos "Biosca,"
matafochs sistema

Unich representant y venedor en la Provincia

Jaume Casellas Constructor d'obras
Plassa del Dr. Rovira, 1.—BANYOLAS